

Asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.1.2021 alkaen

PETUR 16.12.2020 § 97
1261/02.04.00.00/2020

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 734/1992 (asiakasmaksulaki) ja asetuksen 912/1992 (asiakasmaksuasetus) sekä niihin myöhemmin tehtyjen muutosten perusteella kunnallisista sosiaali- ja terveystalvveluista voidaan periä maksu palvelun käyttäjältä, jollei lailla toisin säädetä.

Maksujen enimmäismääristä säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa asiakasmaksuasetuksessa. Osa maksuista on tulosidonnaisia, mutta enemmistö tasasuuruksia. Maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia. Maksuasetuksen mukaan kunnat saavat päättää palveluasumisesta ja kotihoidosta sekä tukipalveluista perittävistä maksuista.

Indeksillä tarkistettavien tasasuuruisten asiakasmaksujen enimmäismäärät pysyvät ennallaan vuosina 2020 – 2021.

Kuntaliitto on 22.4.2020 ohjeistanut etäpalveluista perittävistä maksuista siten, että etäpalvelusta voidaan periä maksu asiakasmaksulain yleisten säännösten mukaan. Käytännössä maksun käyttöönotto edellyttää, että maksun perusteista sekä palvelun sisällöstä päätetään ao. toimielimessä, joka Äänekoskella on perusturvalautakunta (hallintosääntö 32 § kohta 3).

Etäpalvelu toteutetaan kaksisuuntaisesti tietoliikenneyhteyden avulla esimerkiksi tietokoneen, tabletin tai älypuhelimien välityksellä. Käyntiasiointia korvaava palvelu on lähtökohtaisesti vuorovaikutteista ja suunnattu asiakkaalle yksilöllisesti. Tästä on kyse esimerkiksi silloin, kun asiakasta tutkitaan tai hoidetaan videovälitteisen yhteyden kautta tai kun palvelua annetaan asiakkaan lähettämän kuvan tai videon perusteella, ja tällainen palvelu korvaa käyntiasioinnin. Käyntiasiointia korvaava maksullinen etäpalvelu ei siten ole yleinen, anonymisti annettu terveysneuvonta taikka yleistä ohjausta ja neuvontaa tarjoava chat-, sähköposti-, tekstiviesti- tai muu vastaava palvelu.

Käytännössä etäpalvelusta perittävästä maksusta ei tulisi muodostua suurempaa maksua kuin perinteisestä käyntiasioinnista. Maksua määriteltäessä tulisi myös huomioida ne rajoitukset, joita maksun perimisille on asiakasmaksulain 5 §:ssä ja sitä koskevissa tulkinnoissa asetettu, esim. terveyskeskuskäyntien maksuttomuus alaikäisille tai hammashoitajan käynnin maksuttomuus suun terveydenhuollossa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on myös linjannut, että etänä annetut terveydenhuollon palvelut ovat pääsääntöisesti verrannollisia perinteisiin vastaanottokäynteihin.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen asiakasmaksulakia uudistetaan ja muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.7.2021. Maksukattoa koskevat uudistukset tulisivat voimaan vuoden 2022 alusta, sillä maksukaton kertyminen on sidottu kalenterivuoteen.

Liitteenä oleviin sosiaalihuollon palveluasumisen, kotihoidon ja tukipalvelujen asiakasmaksuehdotukseen ei ole tehty muutoksia vuodelle 2021. Terveystieteiden asiakasmaksuehdotukseen on lisätty etävastaanotoista perittävät maksut, jotka ovat noin 20 % pienemmät kuin käyntiasioinnin asiakasmaksut, muilta osin asiakasmaksuehdotus on sama kuin vuonna 2020. Etävastaanoton käyntimaksun alennuksella halutaan kannustaa etäpalvelujen käyttöön.

Valmistelija	Perusturvajohtaja Saara Kuusela, puh. 040 579 4573
Esittelijä	Perusturvajohtaja Saara Kuusela, puh. 040 579 4573
Päätösehdotus	Perusturvalautakunta päättää, että <ol style="list-style-type: none"> 1. Äänekosken kaupungin terveydenhuollossa otetaan käyttöön etävastaanotosta perittävät asiakasmaksut lääkäri-, hoitaja- ja fysioterapian yksilö- sekä toimintaterapian etävastaanottokäynneissä 1.1.2021 alkaen 2. etävastaanottomaksu peritään, kun palvelu<ol style="list-style-type: none"> a. toteutetaan kaksisuuntaisesti tietoliikenneyhteyden avulla (esim. tietokone, tabletti tai älypuhelin) b. palvelu on lähtökohtaisesti vuorovaikutteista ja suunnattu asiakkaalle yksilöllisesti ja palvelu korvaa käyntiasioinnin 3. sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut sekä terveydenhuollossa etävastaanotoista perittävät asiakasmaksut otetaan käyttöön liitteiden mukaisesti 1.1.2021 alkaen.
Päätös	Hyväksyttiin. -----